

معرفی اولیه رشته مدیریت مالی

با توجه به روندهای شدن اقتصاد کشورها، متخصصان مالی کشور، بایستی با نظام‌های مالی جهانی و شیوه‌های سرمایه‌گذاری و ابزارهای مالی پیشرفته آشنایی داشته باشند تا کشور بتواند موقعیت مالی خود را در دنیای متلاطم امروز تثبیت کند. رشته مدیریت مالی در همین راستا ایجاد شده است.

در این رشته دانشجویان با تئوری‌های نوین مدیریت مالی و کاربرد آنها آشنا می‌شوند و در نهایت می‌توانند با ارائه راهکارهایی برای بسط و توسعه سرمایه‌گذاری، گام‌های مؤثری در حل مشکلات اقتصادی کشور بردارند. دانش‌آموختگان مدیریت مالی علاوه بر توانایی تجزیه و تحلیل و حضور فعال در بازارهای مالی می‌توانند. وضعیت مالی شرکت‌ها و مؤسسات را مورد ارزیابی قرار دهند و در اخذ تصمیمات مالی مؤثر در سازمان‌ها، نقش اساسی ایفا کنند. دانش مدیریت مالی بر این فرض قرار دارد که هدف اصلی و شاخص مدنظر مدیریت حداکثر سازی ثروت صاحبان سهام است. این هدف یا ایده‌آل تنها از طریق مدیریت کارآمد جریان‌های نقدی کوتاه و بلندمدت شرکت یا موسسه اقتصادی میسر است. برخی از کسانی که در زمینه اقتصاد و بازرگانی تجربه کمتری دارند بر این باورند که حداکثرسازی ثروت سهامداران که به واسطه حداکثر کردن قیمت سهام میسر می‌شود ایده‌آل مطلوب و مناسب نیست و معتقدند که شرکت باید درصدد تامین هدف‌های عالی‌تر برآید، هدفی چون به حداکثر رساندن رفاه اجتماعی.

در نگاه اول چنین به نظر می‌رسد که چنین هدفی انعکاس‌گر آهنگی دلنواز است، زیرا گروه‌های متعددی چون جامعه، دولت، عرضه‌کنندگان، مصرف‌کنندگان و مدیران ذی‌نفع در فعالیت‌های شرکت هستند و ضرورت دارد در تعریف ایده‌آل، مدنظر شرکت منافع این گروه‌ها نیز لحاظ شود، اما نگاه موشکافانه و کارشناسی به هدف و ایده آل دانش مدیریت مالی بیانگر منطق نهفته در و رای چنین هدفی است که همانا دربرگیرنده تمامی منافع تمامی گروه‌های ذی‌نفع در منافع شرکت است.

از گروه‌های ذی‌نفع در فعالیت موسسه اقتصادی می‌توان به مصرف‌کنندگان، کارکنان، دولت، مدیران و... اشاره کرد. به عنوان مثال حداکثر کردن قیمت سهام ایجادکننده آن است که شرکت با افزودن بر کارایی و با حداقل هزینه، کالاها و خدماتی با بالاترین کیفیت تولید و عرضه کند که به معنی پاسخگویی به نیاز مصرف‌کنندگان در سطحی مطلوب است و حداکثر رفاه را برای مصرف‌کننده به ارمغان می‌آورد، در مورد منافع سایر گروه‌های ذی‌نفع نیز می‌توان با چنین منطقی استدلال کرد.

بنابر آنچه گفته شد حداکثرسازی ثروت سهام‌داران همسو با برآوردن منافع سایر گروه‌های ذی‌نفع است، ولی نکته‌ای حایز توجه آن است که طراحی سازوکارهای کنترلی و هدایت‌گر ذی‌نفعان به حرکت در سمت و سوی صحیح و برآورنده منافع تمامی گروه‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است، چه در غیر این صورت کشاکش و تضاد میان گروه‌های ذی‌نفع می‌تواند نقض‌کننده ایده‌آل سایر گروه‌ها باشد، به عنوان مثال بحث منافع مدیریت در مقابل منافع سهامداران که طراحی سیستم‌های کنترلی کارآمد ضمن رفع مسأله نمایندگی، هر دو گروه را به نحوی مطلوب منتفع خواهد کرد.

هدف

هدف از تشکیل این دوره آموزش نیروی انسانی متخصص شرکت‌های دولتی و خصوصی است. در این دوره دانشجویان با تئوری‌های نوین مدیریت مالی و کاربرد آن آشنا خواهند شد. شرکت‌کنندگان در این دوره، علاوه بر آشنایی با مسائل نظری دانش مدیریت مالی با زمینه‌های نوین در این رشته و جایگاه آن در عرصه عمل آشنا خواهند شد. افزایش قدرت تحلیل امور کاربردی با استفاده از افته‌های کاربردی از ویژگی‌های این دوره می‌باشد.

چارچوب مدیریت مالی

مبنای ایجاد ارزش که هدف نهایی فعالیت یک موسسه اقتصادی و دانش مدیریت مالی است بر این اصل ساده قرار دارد: «امیدواری به این‌که پولی که از شرکت یا موسسه اقتصادی عایدتان خواهد شد بیش از پولی باشد که به آن وارد می‌کنید.» بر این اساس مدیر مالی به دنبال آن است که با مدیریت کارآمد جریان‌های نقدی کوتاه و بلندمدت، وجوه نقد افزون‌تری ایجاد کند. برای ایجاد ارزش و مدیریت وجوه نقد در مفهوم وسیع آن مدیر مالی سه تصمیم‌گیری اساسی پیش رو دارد:

- ۱) شرکت چه سیاست‌های سرمایه‌گذاری بلندمدتی را باید اتخاذ کند؟
- ۲) وجوه نقد مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری‌های مدنظر چگونه تامین شود؟
- ۳) شرکت به منظور برآوردن تعهدات کوتاه مدت خود به چه میزان وجه نقد نیاز دارد؟

مدیر مالی شرکت به طور مداوم با تصمیماتی در این سه حوزه مواجه است و به دنبال دستیابی به ترکیبی از سیاست ها و تصمیم گیری ها به منظور هدایت صحیح موسسه در این سه حوزه است که نهایتاً هدف ایجاد ارزش و حداکثرسازی ثروت را برآورده کند.

چنانچه ترکیب سمت راست و چپ ترانزنامه را به عنوان نمایی از وضعیت مالی موسسه در هر لحظه مدنظر قرار دهیم با استناد بدان می توان استدلال درستی در باب چرایی این که مدیر مالی به دنبال پاسخگویی به سه سوال اساسی فوق است ارایه کرد.

۱ (سوال اول در ارتباط با انتخاب نوع سرمایه گذاری ها و تحت تملک در آوردن دارایی های ثابت است. البته نوع و ترکیب دارایی ها متأثر از نوع صنعتی است که شرکت در آن صنعت فعالیت می کند. به فرآیند به کارگیری و مدیریت دارایی های بلندمدت شرکت بودجه بندی سرمایه ای گفته می شود. تصمیم به انجام یا عدم انجام یک سرمایه گذاری و به کارگیری دارایی یک تصمیم بودجه بندی سرمایه ای است که در برگیرنده جریان نقدی ورودی و خروجی از شرکت است.

۲ (سوال دوم به نحوه و چگونگی تامین مالی برای مخارج سرمایه ای می پردازد که در ارتباط با سمت چپ ترانزنامه است، این حوزه در برگیرنده مدیریت ساختار سرمایه است.

۳ (سوال سوم در زمینه مدیریت دارایی ها و تعهدات جاری است (قسمت بالایی ترانزنامه در سمت راست و چپ). بین حجم و زمان تحقق جریان نقدی ورودی و خروجی از شرکت عدم تطابق وجود دارد، علاوه بر این در مورد حجم و زمان تحقق جریان نقدی عدم اطمینان وجود دارد که مبین بخشی از مشغله های مدیر مالی در مدیریت کارآمد و جوه نقد (کوتاه مدت) است. این حوزه در ارتباط با مدیریت سرمایه در گردش است.

دانشگاه ها:

این رشته تا قبل از سال 1381 تنها به عنوان یکی از گرایش های مدیریت بازرگانی محسوب می شد ولی به لحاظ اهمیت جریان های مالی سازمانها و تاثیر این جریانها بر روی موفقیت و سود آوری سازمانها و مباحث جدید سرمایه گذاری و غیره از سال 1381 به صورت یکی از رشته های کارشناسی ارشد مدیریت با عنوان «رشته مدیریت مالی» درآمد. همچنین از سال 1392 رشته جدیدی با عنوان «مالی» ایجاد گردید که شامل گرایش های مختلفی نیز می شد. در طی سالهای گذشته گرایش مالی به عنوان گرایشی از رشته های مدیریت بازرگانی، دولتی و صنعتی نیز ارائه شده است که با «رشته مدیریت مالی» و «رشته مالی» متفاوت می باشد.

آینده شغلی:

فارغ التحصیلان این رشته با تسلط به مباحث تئوری مدیریت مالی می توانند در حوزه های مختلفی همچون سرمایه گذاری و بانکداری و بیمه و مدیریت ریسک و مهندسی مالی (ارایه روشهای نوین مالی)، تامین مالی و اعتباری و ... و در پستهای مرتبط سازمانی از جمله معاونت مالی (در مفهوم جدید آن) و معاونت سرمایه گذاری و تامین مالی اعتبارات مالی در بانکها و ارزیابی اقتصادی پروژه ها و شرکتهای سرمایه گذاری و بورس اوراق بهادار و غیره مشغول بکار شوند. این رشته در حال حاضر دارای آینده شغلی بسیار مناسبی می باشد. امکان ادامه تحصیل در این رشته تا مقطع دکترا وجود دارد.

گرایش های مختلف:

«رشته مدیریت مالی» در حال حاضر فاقد گرایش می باشد ولی «رشته مالی» که از سال 1392 ایجاد شده است شامل گرایش های 1- مهندسی مالی و مدیریت ریسک، 2- بانکداری، 3- بیمه، 4- مستغلات، 5- حقوق مالی و 6- تامین مالی و سرمایه گذاری در نفت و گاز می باشد.